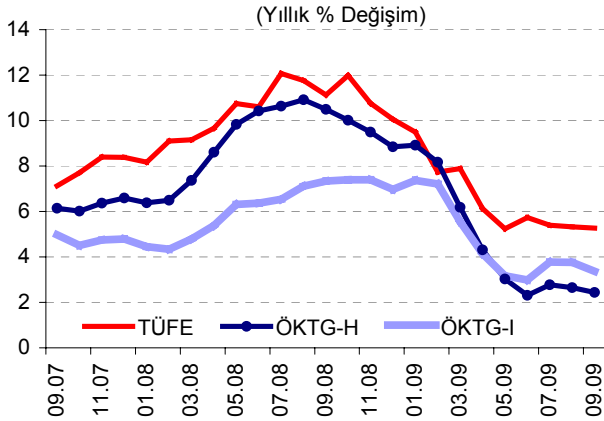

ÖZET...

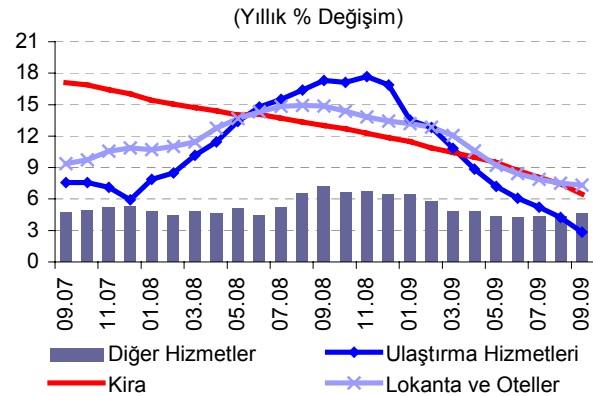
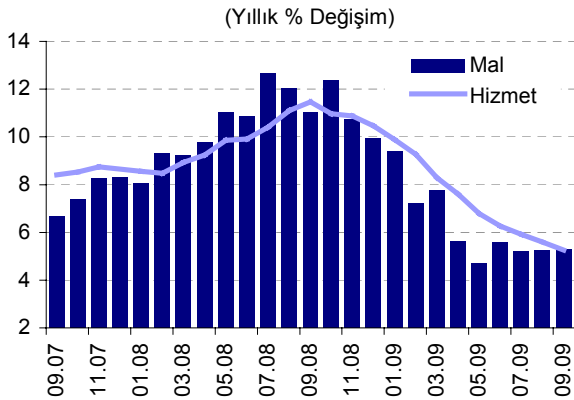
Eylül ayında tüketici fiyat endeksi yüzde 0,39 oranında yükselmiş ve yıllık enflasyon yüzde 5,27'ye düşmüştür. Temel enflasyon göstergelerinin ana eğilimi düşük düzeylerdeki seyrini sürdürürken, hizmet grubunun yıllık fiyat artış oranı istikrarlı olarak gerilemeye devam etmiştir. Ekim ayında dayanıklı tüketim mallarındaki vergi indirimlerinin sona ermesine ve elektrik tarifelerindeki artışa rağmen yıllık enflasyonun düşük düzeyini koruyacağı tahmin edilmektedir. Yılın son ayından itibaren ise baz etkisi nedeniyle yıllık enflasyonda dalgalanmalar görülebilecektir.

...DEĞERLENDİRMELER...

Eylül ayında tüketici fiyatları yüzde 0,39 oranında yükselmiş, yıllık enflasyon 0,06 puan gerileyerek yüzde 5,27 olmuştur. Enerji, işlenmemiş gıda, alkollü içecekler ve tütün ürünleri ile altını dışlayan ÖKTG-H endeksinin yıllık artış oranı 0,21 puan düşerek yüzde 2,44 olarak gerçekleşmiştir. ÖKTG-H endeksinden işlenmiş gıda ürünleri çıkarılarak elde edilen ÖKTG-I göstergesinin yıllık artış oranı da 0,39 puan azalarak yüzde 3,37'ye gerilemiştir.

Eylül ayında mal ve hizmet gruplarında fiyatlar sırasıyla yüzde 0,22 ve 0,85 oranında artmıştır. Böylelikle, yıllık enflasyon mal grubunda sınırlı bir oranda artarak yüzde 5,27'ye çıkarken, hizmet grubunda yüzde 5,26'ya gerilemiştir.

Hizmet fiyatları artış oranında alt gruplar geneline yayılan yavaşlama Eylül ayında da sürmüştür. Ulaştırma hizmetleri yıllık enflasyonu yüzde 2,82'ye gerileyerek endeks tarihindeki en düşük seviyesine ulaşmıştır. Benzer şekilde, kira yıllık enflasyonu istikrarlı düşüşünü sürdürmüş ve yaklaşık 1 puan azalarak yüzde 6,48 olmuştur. Öte yandan, diğ er hizmetler grubu yıllık enflasyonu eğlence hizmetleri ve eğitim kalemlerindeki yükseliş nedeniyle sınırlı bir artış göstermiştir.

EYLÜL AYI FİYAT GELİŞMELERİ

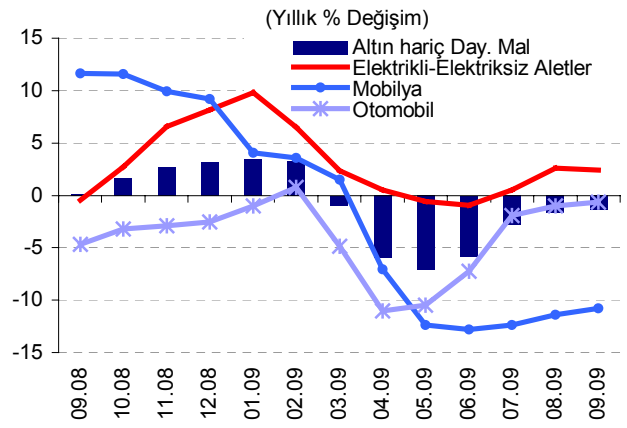
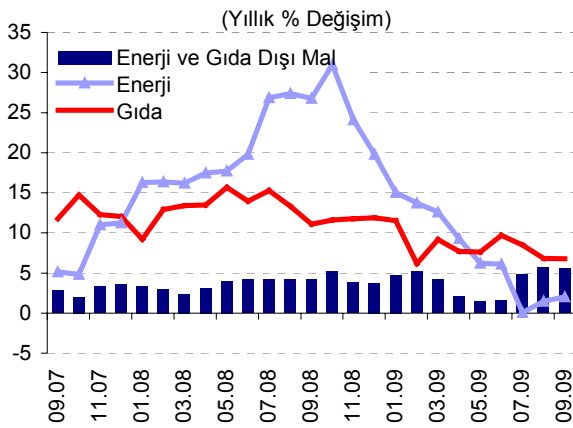

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

5 Ekim 2009

Enerji fiyatları bu dönemde yüzde 0,63 oranında artmıştır. Bu gelişmede, şebeke suyu fiyatlarında gözlenen artışlar ile tüp gaz fiyatlarında devam eden yükselişler etkili olmuştur. Böylelikle, enerji fiyatları yıllık artış oranı yüzde 2,01'e yükselmiştir. Konutlarda uygulanan elektrik tarifelerinde yapılan yüzde 9,68 oranındaki artışın Ekim ayı enflasyonuna önemli oranda etki yapacağı hatırlatılmalıdır.

Enerji ve gıda dışı mal grubu fiyatları Eylül ayında belirgin bir değişim göstermezken, bu grupta yıllık enflasyon yüzde 5,52'ye gerilemiştir. Giyim ve ayakkabı grubunda sezon geçişinin yaşandığı Eylül ayında, geçmiş yıllardan farklı olarak bu yıl indirimlerin devam ettiği gözlenmiş ve fiyatlar yüzde 1,01 oranında azalmıştır. Altın fiyatları ise yüzde 5,26 oranında artış kaydetmiştir.

Dayanıklı mal (altın hariç) grubunda, fiyatlar Eylül ayında yüzde 0,20 oranında artarken, grup yıllık enflasyonu yüzde -1,37'ye yükselmiştir. Alt kalemler bazında incelendiğinde, beyaz eşya fiyatları yüzde 0,78 oranında artmış, mobilya ve otomobil fiyatları ise dikkate değer bir değişim göstermemiştir. Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) ve Katma Değer Vergisi (KDV) oranlarında yapılan geçici süreli indirimlerin 1 Ekim 2009 tarihi itibarıyla son bulması nedeniyle dayanıklı mal grubu fiyatlarının Ekim ayında yüksek oranda artış kaydedeceği bir kez daha hatırlatılmalıdır.

	Aylık Yüzde Değişim		Yıllık Yüzde Değişim	
	Eylül 2009	Eylül 2008	Eylül 2009	Eylül 2008
TÜFE	0,39	0,45	5,27	11,13
1. Mallar	0,22	0,20	5,27	11,03
Enerji	0,63	0,12	2,01	26,79
İşlenmemiş Gıda	0,50	1,01	16,70	-0,90
İşlenmiş Gıda	-0,02	-0,29	-0,43	21,83
Enerji ve Gıda Dışı Mallar	0,03	0,20	5,52	4,17
Dayanıklı Mallar	0,65	-0,15	2,04	1,26
Altın Hariç Dayanıklı Mallar	0,20	-0,13	-1,37	0,09
Yarı Dayanıklı Mallar	0,15	0,34	2,65	16,13
Dayanıksız Mallar	0,16	0,20	8,19	10,14
2. Hizmetler	0,85	1,17	5,26	11,47
Kira	0,44	1,37	6,48	13,00
Lokanta ve Oteller	0,86	1,03	7,34	14,88
Ulaştırma Hizmetleri	0,24	1,61	2,82	17,31
Diğer Hizmetler	1,22	1,00	4,57	7,23

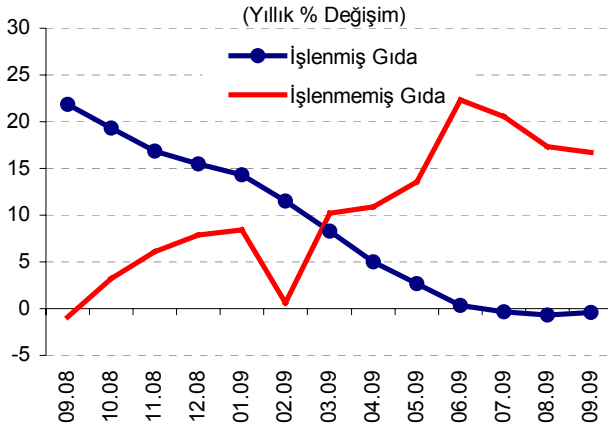
Kaynak: TÜİK, TCMB.

EYLÜL AYI FİYAT GELİŞMELERİ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

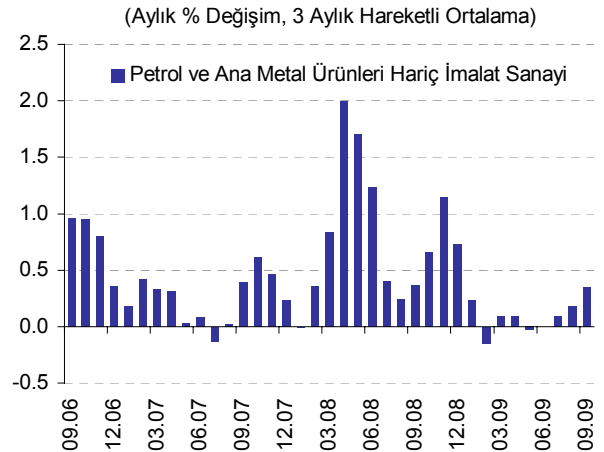
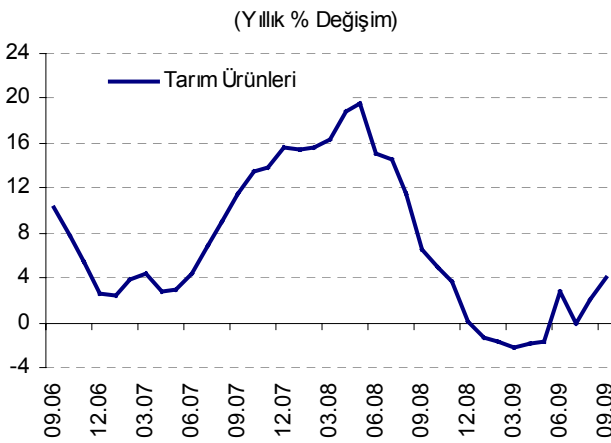
5 Ekim 2009

İşlenmemiş gıda fiyatları Eylül ayında yüzde 0,50 oranında artmıştır. Meyve ve sebze fiyatlarındaki gerileme, et fiyatlarındaki süregelen yüksek oranlı artışların etkisini telafi etmiştir. Böylelikle, işlenmemiş gıda fiyatları yıllık enflasyonundaki gerileme eğilimi hız kaybetmekle birlikte sürmüştür. İşlenmiş gıda fiyatları bu ayda belirgin bir değişim göstermezken, fiyatlar bir yıl önceki düzeyinin altında seyretmeye devam etmiştir.

...ÜFE...

Eylül ayında üretici fiyatları yüzde 0,62 oranında artarken, yıllık enflasyon yüzde 0,47 olarak gerçekleşmiştir. Tarım grubunda yıllık enflasyon yüzde 4,08'e yükselmiştir. İmalat sanayi yıllık enflasyonu ana metal ve gıda ürünleri imalatı fiyatlarındaki artışın etkisiyle 1,43 puan yükselerek yüzde -0,94 düzeyinde gerçekleşmiştir. Öte yandan, petrol ve ana metal hariç imalat sanayi yıllık enflasyonu sabit seyrini korumuştur.

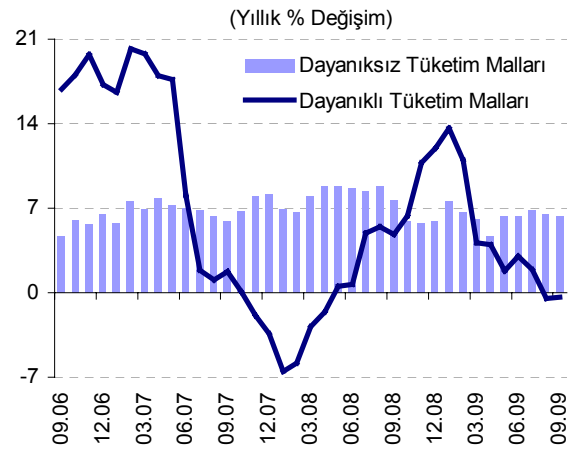
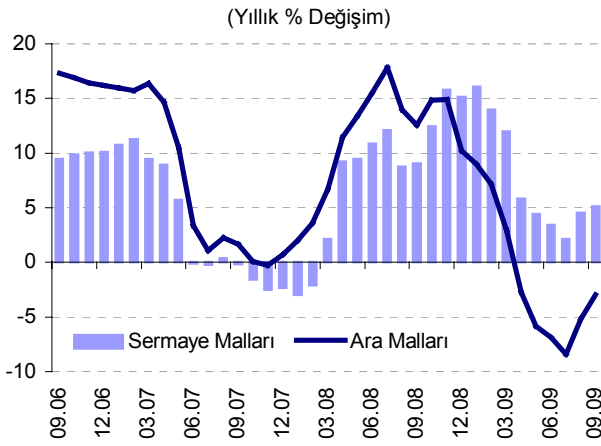
Eylül ayında ara malları fiyatları ana metal imalatı fiyatlarındaki artışın etkisiyle yüzde 1,16 oranında yükselse de, bu grupta fiyatlar bir yıl önceki düzeyinin altında seyretmeye devam etmiştir. Sermaye malları fiyatları ise makine ve teçhizat imalatı fiyatlarındaki artışın etkisiyle aylık bazda yüzde 0,61 oranında artmıştır. Bu dönemde, dayanıksız tüketim malları fiyatları gıda ürünleri imalatı fiyatlarındaki yükselişin etkisiyle artarken, dayanıklı tüketim malları fiyatları yüzde 0,26 oranında azalmıştır.

EYLÜL AYI FİYAT GELİŞMELERİ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

5 Ekim 2009

MIGS Sınıflamasına Göre ÜFE Gelişmeleri

Aylık Yüzde Değişim

	Eyl.08	Ekm.08	Kas.08	Ara.08	Oca.09	Şub.09	Mar.09	Nis.09	May.09	Haz.09	Tem.09	Ağu.09	Eyl.09	Yıllık
Ara Malları	-1,21	0,89	-0,57	-3,60	0,04	-0,02	0,21	-0,89	-1,24	0,54	-0,23	0,81	1,16	-2,95
Sermaye Malları	0,04	2,48	2,33	0,20	1,23	-0,57	1,04	0,83	-1,75	-0,66	-0,42	-0,24	0,61	5,11
Dayanıklı Tüketim Malları	-0,38	1,43	2,94	-0,80	-0,56	-1,47	-3,60	0,60	0,45	0,90	1,03	-0,85	-0,26	-0,35
Dayanısız Tüketim Malları	1,07	0,28	0,61	0,31	0,40	0,81	0,29	0,75	1,19	0,06	0,40	0,13	0,91	6,32
Enerji	-2,77	-0,03	-1,06	-12,18	-0,01	6,32	1,23	0,34	-3,31	3,51	-1,36	1,54	-0,54	-6,49

Kaynak: TÜİK, TCMB.

...TABLOLAR

Eylül Ayı TÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2009		2008	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
TÜFE	100	0,39	5,27	0,45	11,13
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	28,03	0,21	6,79	0,25	11,07
Alkollü İçecekler ve Tütün	4,58	0,00	20,80	0,01	6,87
Giyim ve Ayakkabı	7,22	-1,01	0,39	0,51	2,60
Konut	18,63	0,63	4,35	0,70	23,23
Ev Eşyası	7,53	0,19	-1,74	0,34	8,77
Sağlık	2,50	0,07	2,59	0,03	0,94
Ulaştırma	12,64	0,20	0,03	0,17	9,21
Haberleşme	4,60	0,12	1,80	1,37	6,52
Eğlence ve Kültür	2,54	2,35	12,84	0,02	2,63
Eğitim	2,47	2,50	5,11	2,04	7,03
Lokanta ve Oteller	5,47	0,86	7,34	1,03	14,88
Çeşitli Mal ve Hizmetler	3,79	1,59	16,21	0,19	8,25

Kaynak: TÜİK

Eylül Ayı ÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2009		2008	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
ÜFE	100	0,62	0,47	-0,90	12,49
Tarım	17,76	0,47	4,08	-1,51	6,57
Sanayi	82,24	0,65	-0,32	-0,75	13,94
Madencilik	2,20	3,64	6,49	-3,15	28,26
İmalat	73,75	0,65	-0,94	-0,81	12,68
Elektrik, Gaz ve Su	6,29	-0,60	1,22	0,56	26,02

Kaynak: TÜİK

Bu rapor, fiyat istatistiklerinin Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanmasını izleyen iş günü içinde yayımlanmakta ve TCMB'nin bir önceki ayın enflasyon rakamlarına ilişkin ilk görüşlerini ifade etmekte olup, resmi fiyat istatistiklerinin açıklanması ile Para Politikası Kurulu toplantısı arasında geçen süre zarfında aylık enflasyon gelişmelerinin kamuoyu tarafından daha sağlıklı biçimde yorumlanmasına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.